Georg-Eckert-Institut BS78
1 034 617 1

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ
- ПРЕДМЕТНА НАСТАВА -

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО

ИСТОРИЈА

VI одделение

Скопје, 2004 година

MK
2-1
(1, 2004) 6

Georg-Eckert-Institut
für internationale
Schulbuchforschung
Braunschweig
-Schulbuchbibliothek -
2005|2023

ЦЕЛ НА НАСТАВАТА

Цел на наставата по историја во основното образование е учениците да усвојат суштински, систематизирани и научно потврдени знаења за минатото и сегашноста, да придонесе во изградување на вредносен систем на однесување кон својот народ и држава, кон другите народи и држави, кон она што претставува цивилизациско достигнување во светот, како и да го продлабочи интересот за понатамошно изучување на историските настани и процеси.

ЗАДАЧИ:

- ученикот да ги користи и соодветно да ги употребува поимите и термините карактеристични за овој историски период;
- да ги доведе во причинско-последична врска преселувањето на Словените на Балканот и промените кои настанале под нивно влијание;
- да ги посочи основните карактеристики на првите словенски држави и различните фази од нивниот општествен развиток;
- да го разбере значењето и придонесот на Самуиловата средновековна македонска држава во историскиот развиток на Македонија;
- да ги именува творците на словенската писменост и да го објасни нивниот придонес во развојот на словенската култура и врз културата на другите народи;
- да го разликува граѓанството како општествен слој, со сите свои карактеристики;
- да ги согледа причинско-последичните односи меѓу новите технички пронајдоци и големите географски откритија и нивниот придонес во понатамошниот развој;
- да ги воочи и објасни промените по османлиското завладување на Балканот.

НАСТАВНА ТЕМА : СВЕТОТ И ЕВРОПА ВО РАНИОТ СРЕДЕН ВЕК		
СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
1. ОПШТИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА СРЕДНИОТ ВЕК 2. ГОЛЕМАТА ПРЕСЕЛБА НА НАРОДИТЕ	- Ученикот да го сфати поимот и значењето на средниот век, неговата хронологија и периодизација и неговите карактеристики; - да ги осознае основните карактеристики на феудализмот. - Ученикот да ги знае причините за големото раздвижување и преселување на народите; - да ги разбере причините и правците на преселувањата на Германите, Хуните, Словените и формирањето на нови држави во Европа.	*Средства:* Карти: - Франската држава; - Европа; - Апенински Полуостров; - Византија во VI в. Историски атлас Елемент филм -Развој на средниот век, слики, портрет на Карло Велики, Мека *Активности:* - прави апликации и вежби за преселбата и правците на движење на народите; - вежба преку шема за слоевите во феудалното општество;

СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	Средства и активности
3. ДРЖАВАТА НА ФРАНКИТЕ	- Да знае за формирањето на државата на Франките во Галија, нејзиниот развој и опаѓање; - да ја сфати улогата на христијанската религија во државата и во животот на луѓето; - да стекне заења за кутурата во државата на Франките.	- прави анализа на беседата на таткото на Карло Велики; - анализира дел од збирката "Илјада и една ноќ" врзани со животот и верувањата на Арабјаните (пр. Шехерезада);
4. ПОЈАВА НА ИСЛАМОТ	- Да се запознае со појавата на исламот, неговата улога и значење; - да ги осознае основните елементи на исламската религија и нејзиното ширење.	- чита делови од Библијата и Новиот завет (христијанска религија); - разработува и прави анализа на илустративниот материјал од учебникот;
5. ИСТОЧНО РИМСКО ЦАРСТВО (ВИЗАНТИЈА)	- Да се запознае со територијата, населението и уредувањето на државата; - да се запознае со периодот на Јустинијан и неговото владеење; - да ја сфати улогата на византиската култура и нејзиното општо културно значење.	- прави споредба - христијанство - ислам.

НАСТАВНА ТЕМА: БАЛКАНОТ ВО РАНИОТ СРЕДЕН ВЕК		
СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	Средства и активности
1. НАСЕЛУВАЊЕ НА СЛОВЕНИТЕ НА БАЛКАНОТ 2. ПРОМЕНИТЕ НА БАЛКАНОТ ПО ДОСЕЛУВАЊЕТО НА СЛОВЕНИТЕ	- Да знае за правците и територијата на населување на Словените на Балканот; - да го осознае начинот на живеење, верувањето и обичаите на старите Словени. - Да знае за односот на Словените кон староседелците и за начинот на живеење; - да знае за промените во топонимијата; - да го сфати влијанието на христијанската религија врз Словените.	*Средства;* Карта: Балкански Полуостов Големите преселби на народите Историски атлас Историска читанка Дијафилм-населување на Словените на Балканот Елементфилм – Преселба на Словените кон југ Слики *Активности:* - изработува шеми и апликации за територијата на која живееле Словените и насоките на преселбата;

СОДРЖИНИ	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
3. СОЗДАВАЊЕ НА БУГАРСКАТА ДРЖАВА	- Да го знае потеклото на Бугарите, начинот на живеење; - да го разбере формирањето и развојот на државата; - да знае за примањето на христијанството и неговото значење.	- изработува макета - Словенска населба, сплав, чун и други средства кои ги користеле Словените; - користи текст "Начинот на војување на старите Словени" – Љубен Лапе, одбрани текстови.
4. СОЗДАВАЊЕ НА ДУКЉА И РАШКА	- Да го разбере процесот на населување на српските племиња, начинот на живеење, обичаи, култура; - да знае за формирањето на првите држави на Дукља и Рашка.	
5. АЛБАНИЈА ВО РАНИОТ СРЕДЕН ВЕК	- Да се запознае со местоположбата на Албанија, неселението, начинот на живот, верувањата; - да го разбере процесот на словенската колонизација, општествено-економските и етничките промени.	

НАСТАВНА ТЕМА: МАКЕДОНИЈА ВО РАНИОТ СРЕДЕН ВЕК		
СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
1. НАСЕЛУВАЊЕ НА СЛОВЕНИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА 2. ПОЈАВА И РАЗВИТОК НА СЛОВЕНСКАТА ПИСМЕНОСТ И КУЛТУРА 3. ДЕЈНОСТА НА СВ. КЛИМЕНТ и СВ. НАУМ	- Да го сфати процесот на населување на словенските племиња во Македонија и промените во топонимијата; - да го разбере односот кон староседелците и создавањето македонски склавинии и сојузи; - да знае за обидите за освојување на Солун; - да знае за потпаѓањето на македонските Словени под византиска и бугарска власт. - Да се запознае со процесот на христијанизацијата и создавањето на словенската азбука и писменост; - да ги сознае и сфати дејноста и значењето на св. Кирил и св. Методиј. - Да знае за културно-просветната и духовната дејност на св. Климент и св. Наум во Македонија; - да го разбере значењето на Охридската книжевна школа и нејзиното влијание врз културната традиција на македонскиот народ.	*Средства;* Карта: Македонија Самуиловото царство Охридска патријаршија Слики: нападите на Солун Охрид заштитен клуч од X век Црквата Св. Климент Стари македонски градови Историски атлас Историска читанка *Активности:* - преку текст метода разработува четива од житието на Климент, создавање на словенската писменост, Љ. Лапе,одбрани текстови; - изработува направи кои ги користеле Словените пред нападите на Солун; - гипсени скулптури на св. Кирил и св. Методиј, дрвени скулптури на св. Климент;

СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
4. БОГОМИЛСКО ДВИЖЕЊЕ	- Да знае за појавата и ширењето на богомилството; - да ја знае суштината на богомилското учење; - да ги разбере причините за прогони на богомилите.	- графички приказ - првобитна форма на глаголицата; - организира групна форма на работа, подготвува наставни ливчиња;
5. СОЗДАВАЊЕ И ШИРЕЊЕ НА МАКЕДОНСКАТА СРЕДНОВЕКОВНА ДРЖАВА	- Да го разбере процесот на создавање на државата; - да го објасни востанието против византиската власт; - да знае за ширењето на државата и прогласувањето на Самуил за цар.	- изработува квадрант за битката на Беласица; - изработува Венов дијаграм за востанијата на Петар Делјан и Ѓорѓи Војтех. - Грозд метода за Кирил, Методиј, Климент и Наум.
6. ОРГАНИЗАЦИЈА И ПРОПАЃАЊЕ НА САМУИЛОВАТА ДРЖАВА	- Да знае за организацијата на Самуиловата држава и улогата на црквата; - да ги сфати причините за слабеењето и пропаѓање на Самуиловата држава.	- Истражување-Самоилова држава (интегрирана настава).

СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	Средства и активности
7. ОХРИДСКА АРХИЕПИСКОПИЈА	- Да го објасни создавањето и организацијата на Охридската архиепископија; - да разбере каков бил духовниот и културниот живот на македонското население.	
8. ВОСТАНИЈА ВО МАКЕДОНИЈА ВО XI ВЕК	- Да ги разбере причините за кревање на востанијата во Македонија (Петар Делјан; Ѓорѓи Војтех); - да ја определи територијата на востанијата; - да знае за борбите против Византија и причините за неуспесите на востанијата.	

НАСТАВНА ТЕМА: СВЕТОТ И ЕВРОПА ВО РАЗВИЕНИОТ И ДОЦНИОТ СРЕДЕН ВЕК		
СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
1. НАСТАНУВАЊЕ И РАЗВИТОК НА СРЕДНОВЕКОВНИТЕ ГРАДОВИ 2. ХУМАНИЗАМ И РЕНЕСАНСА	- Да знае за настанувањето на средновековните градови како средишта на живеење на голем број занаетчии, трговци и други слоеви на граѓани; - да го опише изгледот на средновековните градови и да го разбере животот и организацијата во градовите; - да го разбере односот на градовите со феудалците и кралот и создавањето на градска самоуправа. - Да знае за појавата, развитокот и значењето на хуманизмот и ренесансата; - да знае за развојот на уметноста, книжевноста и науката.	*Средства:* Карта -Свет - Географски открития - Европа од XV - XVIII век Историски атлас Историска читанка Слики *Активности:* - се составува Т-табела за разликите помеѓу античките и средновековните градови; - изработува цртеж - изглед на средновековен град; - изработка на портрети на ликови од хуманизмот и ренесансата; - креира технички пронајдоци, каравела, компас, карта на Тосканели;

СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
3. ГОЛЕМИТЕ ГЕОГРАФСКИ ОТКРИТИЈА	- Да се запознае со новите технички пронајдоци кои ги условиле големите географски открития; - да го опише откривањето на Америка; - да го опише откривањето на поморскиот пат за Индија и првото патување околу светот; - да го осознае значењето на големите географски откритија и заемното влијание на културите на европскиот, азискиот и американскиот свет.	- чита и анализира историски текст "Настанување на еден средновековен град" (Историска читанка за II година, стр. 5); - организира стратегии и постапки на работа (програмирана работа). Истражување-работа во групи (морепловците)
4. ЖИВОТОТ И КУЛТУРАТА ВО СРЕДНИОТ ВЕК (ДО КРАЈОТ НА XVIII ВЕК)	- Да знае за развојот на науката, уметноста, градежништвото и другите културни достигања; - да ги воочи специфичностите на секојдневниот живот на луѓето.	

НАСТАВНА ТЕМА: БАЛКАНОТ ВО РАЗВИЕНИОТ И ДОЦНИОТ СРЕДЕН ВЕК		
СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
1. ВИЗАНТИЈА ОД XII – XV ВЕК 2. ПОДЕМ НА БУГАРИЈА И СРБИЈА 3. АЛБАНСКОТО КНЕЖЕВСТВО И ДЕСПОТОТ АРТА (XII – XIII ВЕК)	- Да знае за општесвено-економските и политичките прилики во Византија; - да знае за односите на Византија со соседите; - да ги сфати причините за слабеењето и опаѓањето на моќта на византиската држава. - Да го осознае процесот на ширење на српската држава, нејзината превласт на Балканот и претворање на српското кралство во царство; - да знае за ширењето на бугарската држава и нејзината улога во балканската историја. - Да го разбере процесот на создавање на албанските феудални владеења во XII и XIII век; - да ги објаснува особеностите на албанското општество во раниот среден век.	*Средства:* Карта: Балкански Полуостров Дијафилм-Појава на Турците и паѓањето на балканските држави – османлиите во XIV век Историски атлас Историска читанка Слики *Активности:* - изработка на историски албум за значајните настани од духовната и материјалната култура од овој период.

СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
4. АЛБАНСКИТЕ КНЕЖЕВСТВА ВО XIV ВЕК	- Да знае за положбата на Албанците под власта на цар Душан; - да знаат за кнежевствата на Топите, Балшите и кнежевството Арта;	- Учениците толкуваат илустративен материјал, читаат прилагодени текстови од законикот на Лех Дукаѓини; изработуваат проект за начинот на живот на Албанците во раниот среден век.
5. ОСМАНЛИСКАТА ДРЖАВА	- Да се запознае со настанувањето на османлиската држава; - да го разбере државното уредување, тимарско-спахискиот систем и улогата на исламот; - да го сфати процесот на ширењето на државата.	
6. ПОТПАЃАЊЕ НА БАЛКАНСКИТЕ ЗЕМЈИ ПОД ОСМАНЛИСКА ВЛАСТ	- Да ги разбере причините на слабеење на балканските земји; - да ги сфати првите османлиски освојувања на Балканот и потпаѓањето на Бугарија, Србија и Албанија под османлиска власт.	
1. ЖИВОТОТ И КУЛТУРАТА НА АЛБАНЦИТЕ ДО XIV ВЕК	- Да знае за особеностите на образованието, книжевноста, архитектурата, скулптурата на Албанците до крајот на XIV век; - да ги сфати религијата и црковното организирање на Албанците до XIV век.	
8. ЖИВОТОТ И КУЛТУРАТА НА БАЛКАНСКИТЕ ЗЕМЈИ ДО КРАЈОТ НА XIV ВЕК (СРБИЈА И БУГАРИЈА)	- Да разбере за културата на Византија нејзиното влијание врз културите на соседните балкански земји; - да знае за кутурните достигања на другите балкански земји и народи; - да го сфати начинот на живот и обичаите на луѓето на Балканот.	

НАСТАВНА ТЕМА: МАКЕДОНИЈА ВО РАЗВИЕНИОТ И ДОЦНИОТ СРЕДЕН ВЕК		
СОДРЖИНА	**ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ**	**СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ**
1. САМОСТОЈНИ ВЛАДЕТЕЛИ ВО МАКЕДОНИЈА ВО XIII ВЕК	- Да го разбере процесот на самостојно владеење на македонските феудални владетели: Добромир Хриз, Срез, Алексиј Слав.	<u>*Средства:*</u> Карта: Македонија - Македонија во време на османлиското владеење Дијафилм-Тимарско-спахиски систем во Македонија
2. САМОСТОЈНИ ФЕУДАЛНИ ДРЖАВИ ВО XIV ВЕК	- Да ја сфати положбата на Македонците под туѓинска власт (византиска и српска власт); - да знае за создавањето на Прилепското македонско кралство и Серската држава и државата на Јован и Константин Драгаш.	Историски атлас Историска читанка Слики <u>*Активности:*</u> - анализа на јуначки песни за крал Марко (легенди, песни, анегдоти);
3. ПОТПАЃАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА ПОД ОСМАНЛИСКА ВЛАСТ	- Да знае за Маричката битка и последиците за Македонија; - да ја разберат улогата на крал Марко како заштитник на македонскиот народ и вазал на османлиите; - да знае за битката кај Ровине и паѓањето на Македонија под османлиска власт.	- користи постери од културски споменици во Македонија од крајот на XIV век (цркви, фрески, збирка на крстови); - чита и анализира историски текст "Битката кај Ровин" – Љ. Лапе – одбрани текстови.

4. ЖИВОТОТ И КУЛТУРАТА ВО МАКЕДОНИЈА ДО КРАЈОТ НА XIV ВЕК	- Да знае за основните карактеристики на културата до XIV век, литературата, уметноста, градежништво, материјални остатоци; - да го осознае начинот на живеење и обичаите на луѓето.	
5. ВЛАСИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА ВО СРЕДНИОТ ВЕК	- Да знае за потеклото и територијата на Власите; - да ги сфати обичаите и начинот на живот на Власите во Македонија.	

НАСТАВНА ТЕМА: БАЛКАНОТ И МАКЕДОНИЈА ПОД ОСМАНЛИСКА ВЛАСТ ДО КРАЈОТ НА XVIII ВЕК		
СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
1. КОЛОНИЗАЦИЈА И ИСЛАМИЗАЦИЈА ВО БАЛКАНСКИТЕ ЗЕМЈИ 2. ОТПОРИ ПРОТИВ ОСМАНЛИСКАТА ВЛАСТ НА БАЛКАНСКИТЕ ЗЕМЈИ 3. АЛБАНИЈА ВО ПРВАТА ПОЛОВИНА НА XV ВЕК	- Да го осознае процесот на колонизација и исламизација на балканските земји по паѓањето по османлиска власт и последиците. - Да знае за видовите на отпор против османската власт; - да ги сфати причините за отпорот. - Да знае за првите османлиски освојувачки походи во Албанија; - да ги објаснува востанијата на Ѓон Кастриоти и Ѓерѓ Арианити против османлиската власт.	*Средства:* Карта – Македонија – Османлиската држава во XIV век Портрет: Карпош, Скендербег Слики: Охрид, Св. Наум, Св. Јован Бигорски Историски атлас Историска читанка *Активности:* - чита и анализира текст - “Охридската архиепископија” – (Историска читанка за VII одд., стр. 51 – 53); - чита и анализира текст “Поемата за Скендербег”; - го претставува ликот на еден ајдут;

СОДРЖИНА	ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ	СРЕДСТВА И АКТИВНОСТИ
4. ВОСТАНИЕТО НА СКЕНДЕР-БЕГ	- Да знае за животот и делото на Скендер-бег пред враќањето во Албанија; - да знае за враќањето на Скендер-бег во Круја и за општото ослободително востание во 1443 година; - да знае за соборот во Лежа и создавањето на Албанската лига (2.03.1444).	- изработува макета на Камениот мост – Скопје; - изработка на постер со сите значајни споменици за културата на Балканот и Македонија од XIV – XVIII век
5. ВОЕНИТЕ СУДИРИ НА СКЕНДЕР-БЕГ СО ОСМАНЛИСКАТА ВОЈСКА	- Да знае за ослободувањето на средна Албанија и неуспехот на османлиската војска во време на првото опколување на Круја; - да знае за натамошните војувања на Скендер-бег до неговата смрт.	- изработува проект за животот и делото на Скендер-бег; - составува хронолошка таблица за Албанија од XII до XVIII век.
6. ЛИКОТ И ДЕЛОТО НА СКЕНДЕР-БЕГ	- Да го опише Скендер-бег како воен стратег и дипломат; - да го сфати значењето на епохата на Скендер-бег и неговото значење во одбраната на европската цивилизација.	
7. АЛБАНИЈА ПО ВОСТАНИЕТО НА СКЕНДЕР-БЕГ	- Да знае за отпорот против османлиските и венецијанските освојувачи по смртта на Скендер-бег; - да знае за дефинитивното потпаѓање на Албанија под османска власт и за големите преселби како последица од истото.	

8. АЛБАНЦИТЕ ВО XVII И XVIII ВЕК	- Да знае за економската положба на Албанците и политичко-административната поделба; - да знае за албанското востание за време на Австро-турската војна 1689-1690; - да го сфати чифлигарскиот систем.	
9. КАРПОШОВО ВОСТАНИЕ 10. МАКЕДОНИЈА ПО КАРПОШОВОТО ВОСТАНИЕ (XVII – XVIII ВЕК) 11. ПОЛОЖБАТА НА ОХРИДСКАРА АРХИЕПИСКОПИЈА ВО ОСМАНЛИСКАТА ДРЖАВА	- Да знае за причините и текот на Карпошовото востание; - да ги осознае причините за неуспехот на востанието и неговите последици; - да го сфати значењето на ликот на Карпош. - Да знае за положбата на македонското население по Карпошовото востание; - да ги сфати процесите на миграција и промените во етничкиот состав на населението. - Да знае за положбата и односот на османлиската власт кон Охридската архиепископија; - да знае за врските на Охридската архиепископија со европските и христијански држави; - да знае за укинувањето на Архиепископијата (1767) и последиците за македонскиот народ.	- Чита и анализира изворни и литературни текстови, на пр, на Видое Подгорец (*Карпошовата буна*) и други автори за опис на ликот на Карпош. Се применува и стратегијата квадрант (дијамант или петторед) од проектот ЧПКМ. Изработување проект на тема: Христијанските и исламските градби на Балканот од XII до XVIII век.

Georg-Eckert-Institut
für internationale
Schulbuchforschung
Braunschweig
-Schulbuchbibliothek -

12. ЖИВОТОТ И КУЛТУРАТА ВО МАКЕДОНИЈА ОД XV – XVIII ВЕК	- Да знае за развојот и специфичностите на просветата, кутурата и уметноста во Македонија; - да знае за појавата и развојот на исламската култура во Македонија; - за го сфати значењето на христијанската црква во Македонија во ширењето на просветата и кутурата; - да ги сфати обичаите и начинот на живот на обичниот човек.	
13. ЖИВОТОТ И КУЛТУРАТА КАЈ АЛБАНЦИТЕ ОД XV – XVIII ВЕК	- Да знае за просветата, книжевноста и уметноста кај Албанците; - да ја опише положбата на христијанската црква кај Албанците; - да го објасни ширењето на исламот кај Албанците.	

ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ 48 НАСТАВНИ СОДРЖИНИ, НАСТАВНИЦИТЕ ВО СВОЕТО ГОДИШНО И ТЕМАТСКО ПЛАНИРАЊЕ ЗАДОЖИТЕЛНО ТРЕБА ДА РЕАЛИЗИРААТ 35 СОДРЖИНИ.

ОСНОВНИ ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ

Ученикот во VI одделение стекнал основни знаења и способности ако:

- ги разликува причините и ги знае правците за големата преселба на народите и последиците од нив;
- го знае процесот на настанување и ширењето на државата на Карло Велики и причините за распаѓање на државата;
- ја разбрал улогата на исламот и ја опишува арапската култура и достигнувањата во неа;
- го разбира процесот на расцепот на христијанската црква;
- ги знае причините, преселувањата и општествено-економските промени кај Словените со доаѓањето на Балканот;
- го знае формирањето и развојот на балканските држави и народи;
- го знае процесот на населување на Словените во Македонија, промените, создавањето на сојузи;
- ја истакнува улогата на св. Климент и св. Наум во Македонија;
- знае за суштината на богомилското учење;
- го објаснува создавањето на македонската средновековна држава, организацијата, општественото и државното уредување;
- ја објаснува улогата и значењето на Охридската архиепископија низ вековите;
- го истакнува настанувањето на градовите, појавата на граѓанството и нивното значење;
- го објаснува новиот поглед на свет, хуманизмот и ренесансата и нивното широко културно движење;
- го разбира подемот и ширењето на балканските држави, значењето на културата до крајот на XIV век;
- го истакнува отпорот против османлиската власт и востанието на Скендер-бег и неговата личност во тие настани;
- ги објаснува повеќето видови на отпор против османлиската власт и Карпошовото востание;
- знае за развојот на просветата, културата и религијата на балканските земји (Албанија, Србија, Бугарија) од XV – XVIII век.

ПРОФИЛ НА НАСТАВЕН КАДАР

- Филозофски факултет – Институт по историја;
- Педагошки факултет – Институт по историја – географија.

НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ЈА ИЗГОТВИ РАБОТНАТА ГРУПА:

1. Живко СТЕПАНОСКИ, раководител, педагошки советник по историја во БРО
2. д-р Виолета АЧКОСКА, професор на Филозофски факултет – Скопје
3. д-р Тодор ЧЕПРЕГАНОВ, Институт за национална историја – Скопје
4. д-р Коста АЏИЕВСКИ, професор на Филозофски факултет – Скопје
5. д-р Рамиз АБДУЛИ, Институт за национална историја – Скопје
6. д-р Сефедин ЕЛЕЗИ, Министерство за образование и наука
7. д-р Халим ПУРЕЛКУ, професор во Гимназијата "Зеф Љуш-Марку" – Скопје
8. Ѓевена ПЕТКОСКА, професор во ОУ "Димо Хаџи – Димов" – Скопје
9. Хидаета МУСЛИУ, наставник во ОУ "Љубен Лапе" – Скопје
10. Неби ДЕРВИШИ, професор во УСО "Нико Нестор" – Струга
11. Миланчо ПЕТКОВ, педагошки советник по историја во БРО